
Kyrkomötet
Presidiets skrivelse 2022:1

Tematiska kyrkomötessammanträden

Kyrkomötets presidium överlämnar denna skrivelse till kyrkomötet.

Uppsala den 17 juni 2022

Karin Perers

Levi Bergström

Carina Etander Rimborg

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

Skrivelsen innehåller två delar. I skrivelsens första del redovisas bakgrunden till beslutet 2017 att genomföra ett tematiskt kyrkomötessammanträde 2019. Vidare finns en redovisning av genomförandet av detta kyrkomötessammanträde och något om den utvärdering som gjorts.

Det tematiska sammanträdet genomfördes med stöd av en tidsbegränsad särskild arbetsordning för kyrkomötet som har upphört att gälla. I skrivelsen föreslås ändringar i kyrkomötets arbetsordning som gör det möjligt att även framöver, efter beslut av kyrkomötet, genomföra tematiska kyrkomötessammanträden där motionsrätten är begränsad till att omfatta motioner som rör skrivelser från kyrkostyrelsen eller som rör sammanträdet tema. Vidare föreslås att det i kyrkoordningen ska finnas en grundläggande bestämmelse som erinrar om denna reglering

I skrivelsens andra del föreslås att det ska hållas ett tematiskt kyrkomötessammanträde år 2024. För det fall att kyrkomötet beslutar detta föreslås att temat ska vara *Kyrkan i det offentliga rummet*. Det är samma tema som presidiet 2019 föreslog skulle vara tema för kyrkomötet 2021 och som då fick stöd av kyrkomötet. På grund av pandemin genomfördes dock inget tematiskt kyrkomöte det året.

Innehåll

Skrivelsens huvudsakliga innehåll.....	1
1 Tematiska kyrkomötessammanträden.....	3
1.1 Presidiets förslag till kyrkomötesbeslut	3
1.2 Förslag till ändringar i kyrkoordningen	3
1.3 Förslag till ändringar i kyrkomötets beslut (SvKB 1999:3) om arbetsordning för kyrkomötet.....	4
1.4 Bakgrund.....	6
1.4.1 Översyn av kyrkomötets arbetsformer.....	6
1.4.2 Kyrkomötets beslut 2017 om tematiska kyrkomötessammanträden.....	6
1.4.3 Tematiskt kyrkomötessammanträde 2019	7
1.4.4 Beslut om tematiskt kyrkomötessammanträde efter 2019	9
1.4.5 Kyrkoordningen och kyrkomötets arbetsordning	9
1.5 Överväganden och förslag	10
1.5.1 Tematiska kyrkomötessammanträden som en reguljär ordning	10
1.5.2 Begränsad motionsrätt	11
1.5.3 Beslut om tematiska kyrkomötessammanträden.....	12
1.6 Ikraftträdande.....	13
1.7 Konsekvenser för barn	13
1.8 Kommentar till bestämmelserna i kyrkoordningen.....	13
1.9 Kommentar till bestämmelserna i kyrkomötets arbetsordning	13
2 Ett tematiskt kyrkomöte 2024.....	14
2.1 Presidiets förslag till kyrkomötesbeslut	14
2.2 Tematiskt kyrkomötessammanträde 2024.....	14
2.3 Tema vid tematiskt kyrkomötessammanträde 2024.....	14
2.3.1 Bakgrund.....	14
2.3.2 Överväganden och förslag	16
Bilaga Kyrkomötet, sammanträdesplan 2019 session 1.....	19
Utdrag ur presidiets protokoll	21

1 Tematiska kyrkomötessammanträden

1.1 Presidiets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att

1. anta presidiets förslag till ändringar i kyrkoordningen,
2. anta presidiets förslag till ändringar i kyrkomötets beslut (SvKB 1999:3) om arbetsordning för kyrkomötet.

1.2 Förslag till ändringar i kyrkoordningen

Kyrkomötet beslutar att 11 kap. 10 § kyrkoordningen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

10 §

Kyrkomötet ska besluta i ärenden som har väckts av

1. kyrkostyrelsen genom en skrivelse,
2. en ledamot eller en biskop genom en motion, egenhändigt underskriven eller signerad enligt en metod som kyrkostyrelsen fastställer,
3. ett utskott inom dess beredningsområde genom ett betänkande,
4. kyrkomötets presidium i frågor som avser kyrkomötets arbetsformer, och
5. revisorerna, om det gäller ett ärende som har samband med deras uppdrag.

Kyrkostyrelsen, ledamöter och biskopar får väcka ärenden endast till årets första sammanträde.

Det finns särskilda bestämmelser i kyrkomötets arbetsordning om vad som gäller vid ett tematiskt kyrkomötessammanträde.

Detta beslut träder i kraft omedelbart.

1.3 Förslag till ändringar i kyrkomötets beslut (SvKB 1999:3) om arbetsordning för kyrkomötet

Kyrkomötet beslutar i fråga om kyrkomötets beslut (SvKB 1999:3) om arbetsordning för kyrkomötet,

dels att 1 kap. 4 § och 5 kap. 1 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 1 kap. 3 a och 3 b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 a §

Kyrkomötet får under en mandatperiod hålla ett sammanträde som behandlar ett eller flera särskilda ämnen (tematiskt kyrkomötessammanträde). Vid detta sammanträde får bara väckas motioner som

- 1. berör det eller de särskilda ämnen som kyrkomötet ska behandla, eller*
- 2. har inlämnats med anledning av en skrivelse från kyrkostyrelsen.*

3 b §

Förslag om att hålla ett tematiskt kyrkomötessammanträde enligt 3 a § och vilket eller vilka särskilda ämnen som ska behandlas vid det sammanträdet läggs fram av kyrkomötets presidium.

Kyrkomötet får fatta beslut om att hålla ett tematiskt kyrkomötessammanträde och om tema för ett sådant sammanträde senast vid kyrkomötet året innan sammanträdet ska hållas.

4 §

Kyrkomötet kan på förslag av ordföranden besluta att för särskilt fall avvika från bestämmelser i *arbetsordning*.

Ett förslag enligt första stycket prövas genom omröstning utan föregående beredning i utskott. För beslut fordras att minst tre fjärdedelar av de röstande och mer än hälften av kyrkomötets ledamöter ansluter sig till förslaget.

Kyrkomötet kan på förslag av ordföranden besluta att för särskilt fall avvika från bestämmelser i *arbetsordningen*.

5 kap.

1 §

Om ordföranden finner att en viss fråga enligt kyrkoordningen eller *arbetsordning* inte ska behandlas av kyrkomötet, ska ordföranden tillkännage det vid ett sammanträde i plenum med

Om ordföranden finner att en viss fråga enligt kyrkoordningen eller *arbetsordningen* inte ska behandlas av kyrkomötet, ska ordföranden tillkännage det vid ett sammanträde i plenum med

angivande av skälen för sitt ställnings- tagande. En sådan fråga kan därefter behandlas av kyrkomötet, bara om kyrkomötet på yrkande av någon ledamot förklarar att det inte godkänner ordför- andens bedömning.

angivande av skälen för sitt ställnings- tagande. En sådan fråga kan därefter behandlas av kyrkomötet, bara om kyrkomötet på yrkande av någon ledamot förklarar att det inte godkänner ordför- andens bedömning.

PSkr 2022:1

Detta beslut träder i kraft omedelbart.

1.4 Bakgrund

1.4.1 Översyn av kyrkomötets arbetsformer

Kyrkomötets presidium fastställde 2016 direktiv för en utredning med uppgift att göra en översyn av kyrkomötets arbetsformer. Presidiet lade 2017 fram skrivelsen Kyrkomötets arbetsformer, PSkr 2017:1. Skrivelsen byggde på utredningens betänkande och inkomna remissvar. Yttranden hade inhämtats från kyrkomötets nomineringsgrupper, utlandsförsamlingarnas ledamöter i kyrkomötet, Svenska Kyrkans Unga, Valprövningsnämnden, Överklagandenämnden, biskopsmötet och kyrkostyrelsen.

I presidiets skrivelse lämnades ett antal förslag som i huvudsak kom att genomföras efter beslut av 2017 års kyrkomöte. Det innebar bland annat en ändrad utskottsindelning i kyrkomötet, inrättande av en kyrkorättsnämnd med uppgift att granska förslag till ändringar i det av kyrkomötet beslutade regelsystemet och att revisorerna gavs yttranderätt vid plenarsammanträdena vid behandlingen av revisionsberättelsen. Det var i första hand fråga om ändringar i kyrkomötets arbetsordning men i fråga om revisorerna även i kyrkoordningen (PSkr 2017:1, Kr 2017:1, KmSkr 2017:10)

1.4.2 Kyrkomötets beslut 2017 om tematiska kyrkomötessammanträden

Presidiets förslag

I presidiets skrivelse till 2017 års kyrkomöte om kyrkomötets arbetsformer framhölls betydelsen av en ordning för kyrkomötena som kunde ta tillvara ledamöternas delaktighet och engagemang, i ännu högre utsträckning än vad som hade varit fallet. En ordning med tematiska kyrkomöten skulle, mer än tidigare, kunna ge plats för stora vägvals- och framtidsfrågor. De kunde bli tillfällen att tänka nytt och att tänka stort. Genom sin utformning skulle tematiska kyrkomöten på ett nytt sätt ge tillfälle till bibelförklaringar och åsiktsutbyte. Vid remissbehandlingen av utredningsgruppens betänkande hade nomineringsgrupperna sett förslaget om tematiska kyrkomöten som en intressant idé. Det fanns vissa invändningar rörande de konkreta förslagen om genomförandet av kyrkomöten av detta slag. Även övriga remissinstanser bejakade att en ordning med tematiska kyrkomöten skulle komma till stånd. I skrivelsen 2017 redovisades en enighet mellan utredningen och presidiet i fråga om att tematiska kyrkomöten borde införas.

I presidieskrivelsen föreslogs att det skulle införas en ordning med tematiska kyrkomötessammanträden under det andra och fjärde året i mandatperioden. Kyrkomötet skulle då behandla ett fastställt tema. Vid det första tematiska sammanträdet, år två i mandatperioden, borde temat vara en strategisk plan från kyrkostyrelsen. Under det andra tematiska kyrkomötessammanträdet, år fyra i mandatperioden, skulle ett i särskild ordning fastställt tema behandlas. Temat skulle fastställas av presidiet efter ett brett samråd med berörda parter såsom kyrkostyrelsen, biskopsmötet och företrädare för nomineringsgrupperna.

Även till de tematiska sammanträdena skulle kyrkostyrelsen avge skrivelser om verksamhet och ekonomi, med årsredovisning samt med redovisning av de ärenden som kyrkostyrelsen har handlagt. När kyrkomötets sammanträden var tematiska skulle kyrkomötet dock bara behandla motioner med anknytning till kyrkostyrelsens skrivelser eller till det valda temat.

Behandling och beslut i kyrkomötet

Kyrkorättsutskottet svarade för beredningen av skrivelsen om kyrkomötets arbetsformer (Kr 2017:1). Utskottet välkomnade att presidiet i sin skrivelse hade lämnat förslag om tematiska kyrkomöten. Samtidigt menade utskottet att det var en så

genomgripande förändring att det fanns skäl att efter det första genomförda tematiska kyrkomötet utvärdera arbetsformen. Utskottet föreslog att det andra sammanträdet i den kommande mandatperioden, alltså 2019 års kyrkomöte, skulle vara tematiskt. Om den tänkta utvärderingen gav ett positivt utfall, borde också det fjärde året i mandatperioden utformas som ett tematiskt kyrkomöte.

För att möjliggöra den av utskottet föreslagna ordningen lade kyrkorättsutskottet fram ett förslag till en *särskild arbetsordning* för kyrkomötet med bestämmelser om tematiska kyrkomötessammanträden. Den föreslagna särskilda arbetsordningen var avsedd att tillämpas vid 2019 års kyrkomöte. Den var tidsbegränsad och gällde till och med den 31 december 2021. Efter en utvärdering av ett tematiskt kyrkomöte 2019, vilken skulle överlämnas till 2020 års kyrkomöte, kunde beslut tas om att eventuellt genomföra ett tematiskt sammanträde också 2021 med stöd av den särskilda arbetsordningen. När pandemin senare slog till, blev förutsättningarna för det som var planerat helt förändrade.

I enlighet med vad som hade föreslagits i presidieskrivelsen angavs i utskottets förslag till särskild arbetsordning att presidiet efter samråd med berörda parter skulle besluta vilket eller vilka ämnen som skulle behandlas vid ett tematiskt kyrkomötessammanträde. Där fanns också bestämmelser om att kyrkomötet bara skulle behandla motioner som berörde det eller de särskilda ämnen som kyrkomötets presidium hade bestämt för det tematiska sammanträdet eller som hade inlämnats med anledning av en skrivelse från kyrkostyrelsen. Kyrkomötet beslutade att anta den föreslagna särskilda arbetsordningen.

2017 års kyrkomöte beslutade på kyrkorättsutskottets förslag att 2019 genomföra ett tematiskt kyrkomöte i huvudsak i enlighet med den särskilda arbetsordningen. Angående vem som ska besluta om temat beslutade kyrkomötet dock att bifalla ett förslag som hade lagts fram under överläggningen och som innebar att kyrkomötet ska besluta om själva temat. Vidare beslutade kyrkomötet att uppdra till presidiet att utvärdera arbetsformerna i den särskilda arbetsordningen och att utvärderingen skulle överlämnas till kyrkomötet 2020 tillsammans med förslag om huruvida 2021 års kyrkomöte skulle genomföras som ett tematiskt sammanträde.

1.4.3 Tematiskt kyrkomötessammanträde 2019

Om genomförandet av det tematiska kyrkomötessammanträdet

2018 års kyrkomöte beslutade att bifalla presidiets förslag att temat för det tematiska kyrkomötessammanträdet 2019 skulle vara undervisning (PSkr 2018:1, O 2018:2, kyrkomötets protokoll 2018 § 159). Ett tematiskt kyrkomötessammanträde med det temat genomfördes därmed 2019.

Sammanträdesplaner för första och andra sessionerna vid 2019 års kyrkomöte finns som *bilaga*. Planerna ger en bild av hur kyrkomötets sammanträdestid användes för olika aktiviteter. Det går också att se vilka inslag under de båda sessionerna som var en direkt följd av att det var fråga om ett tematiskt sammanträde. Det som framträder när man bara ser sammanträdesplanerna ger dock långt ifrån en fullständig bild av det valda temats betydelse för kyrkomötet 2019. Ser man bara till den schemalagda sammanträdestiden är det omkring 30 procent av den tiden som avsåg direkt temarelaterade inslag. I verkligheten fanns temat i stor utsträckning med också i utskottsarbetet och vid sammanträdena i plenum.

Till 2019 års kyrkomöte väcktes 46 motioner varav två avvisades av kyrkomötet då de bedömdes behandla annat än kyrkomötets tema och inte var väckta med anledning av skrivelser från kyrkostyrelsen. Det var fem motioner som var väckta med anledning av skrivelser från kyrkostyrelsen. Det var därmed 39 motioner som på olika

sätt rörde kyrkomötets tema ”undervisning”. Det innebar att utskottsarbetet och senare diskussioner och beslut i plenum var relaterade till temat. Därtill kommer att alla utskott avgav betänkanden med anledning av kyrkostyrelsens skrivelse 2019:5 *Tematiskt kyrkomöte 2019 – Undervisning*. I den skrivelsen behandlades kyrkans kallelse att undervisa och en vision för vad som ska ha uppnåtts 2030. Där fanns förslag till frågor som utgångspunkt för samtal i utskotten och till ett uttalande från kyrkomötet med uppmaning till församlingar, stift och den nationella nivån till en satsning på undervisning och lärande.

Antalet motioner till kyrkomötet 2019 var betydligt färre än tidigare. De fem åren före 2019 behandlade kyrkomötet i genomsnitt 96 motioner som inte var kopplade till någon skrivelse från kyrkostyrelsen. De 39 motionerna vid 2019 års kyrkomöte var alltså kopplade till kyrkomötets tema medan motionerna vid föregående kyrkomöten hade tagit upp en mängd olika ämnen.

Utvärdering

En enkät skickades i slutet av 2019 via mejl till ledamöter och ersättare som tjänstgjort vid någon av kyrkomötets båda sessioner, samt till biskoparna. Av 275 mottagare besvarade 203 enkäten. Det ger en svarsfrekvens på 73,8 procent. På kyrkomötets webbplats finns en sammanställning av enkätsvaren.

I detta sammanhang finns anledning att redovisa det som är av betydelse för frågan om det bör genomföras tematiska kyrkomöten framledes och bestämmelser om detta. Det finns också mycket information att hämta som gäller upplägg och genomförande av tematiska kyrkomöten, men som hör till det som inte ska vara närmare reglerat. Det gäller både svar på enkätfrågor och inte minst de många kommentarer som lämnats i anslutning till de olika frågorna. Det är naturligt att det finns utrymme för förbättringar av en ny ordning som bara har tillämpats en gång.

Sist i enkäten kommer en fråga som är grundläggande i detta sammanhang, nämligen: ”Vill du att fler kyrkomöten ska vara tematiska?”. Svaren på frågan redovisas både för de svarande som en sammanhållen grupp och fördelat på nomineringsgrupper, ålder och kön. Vid en sådan differentiering framträder vissa skillnader. Den samlade bilden är dock att det finns en majoritet bland de svarande som menar att det ska genomföras fler tematiska kyrkomöten. Det var 75,1 procent som svarade ”Ja, mycket gärna” eller ”Ja” på frågan om de ville att fler kyrkomöten ska vara tematiska. Mot detta stod att 19,9 procent svarade ”Nej” eller ”Nej, absolut inte”. Det återstod 5 procent som inte uttryckte någon direkt åsikt genom att svara ”Vet ej”. Det kan noteras att frågan ställdes i ett särskilt sammanhang när ett ytterligare tematiskt kyrkomöte planerades med stöd av den särskilda arbetsordningen. Frågan hade ändå en generell karaktär. Därmed bör svaren kunna tolkas som att de hade en mer långsiktig inriktning.

En annan fråga gällde hur man såg på den begränsning av motionsrätten som gällde vid det tematiska kyrkomötessammanträdet. I det fallet var frågan: ”Vad tycker du om att ha begränsad motionsrätt på tematiska kyrkomöten?” I detta fall var det 73 procent som svarade ”Mycket bra” eller ”Ganska bra” Det var 21,5 procent som svarade ”Ganska dåligt” eller ”Mycket dåligt” medan 5,5 procent svarade ”Varken bra eller dåligt” eller ”Vet ej”. Stödet för att motionsrätten ska vara begränsad vid tematiska kyrkomöten låg alltså ungefär på samma nivå som för att det skulle genomföras fler tematiska kyrkomöten.

1.4.4 Beslut om tematiskt kyrkomötessammanträde efter 2019

I presidiets skrivelse 2019:1 Tematiskt kyrkomöte 2021 föreslogs att kyrkomötet, under förutsättning av att det skulle komma att genomföras ett tematiskt kyrkomöte 2021, skulle besluta att temat för det tematiska kyrkomötessammanträdet skulle vara ”Kyrkan i det offentliga rummet”. Detta förslag bifölls av 2019 års kyrkomöte.

I skrivelsen konstaterades att, i enlighet med kyrkomötets beslut, en utvärdering skulle göras av 2019 års tematiska kyrkomötessammanträde. Resultatet skulle redovisas i en skrivelse till 2020 års kyrkomöte. Därför var förslaget till beslut i skrivelsen 2019 villkorat. Avsikten var att i en skrivelse till 2020 års kyrkomöte återkomma med förslag om ett tematiskt kyrkomötessammanträde 2021.

Pandemin ändrade förutsättningarna för tidigare planering och för genomförandet av 2020 års kyrkomöte. Kyrkomötets sammanträde i plenum genomfördes med bara presidiet närvarande på plats och 41 ytterligare ledamöter och biskoparna deltagande på distans. Vad som skulle gälla vid 2020 års kyrkomöte byggde på en överenskommelse som efter samråd med presidiet hade ingåtts mellan företrädare för alla nomineringsgrupper och utlandsförsamlingarnas representanter i kyrkomötet. I överenskommelsen ingick också att kyrkomötet skulle behandla ett begränsat antal ärenden och endast besluta i ärenden som rör kyrkostyrelsens skrivelser, motioner som anknyter till dessa och verksamhetsberättelser som lämnats av de särskilda nämnderna. När 2020 års kyrkomöte genomfördes kunde ingen med säkerhet säga vad som skulle komma att gälla 2021. Mot den här bakgrunden var det inte aktuellt med någon skrivelse eller något beslut om ett kommande tematiskt kyrkomötessammanträde.

1.4.5 Kyrkoordningen och kyrkomötets arbetsordning

Ur formell synvinkel är det inte någon skillnad mellan å ena sidan kyrkoordningen och å andra sidan kyrkomötets arbetsordning. Det är i båda fall fråga om bestämmelser beslutade av kyrkomötet som högsta beslutande organ i Svenska kyrkan. Samtidigt finns det ändå en uppenbar skillnad i den dignitet som de båda samlingarna av bestämmelser åtnjuter.

Det anges i 10 kap. 2 § kyrkoordningen att kyrkomötet ska utfärda bestämmelser på vissa områden. Bland dessa märks bl. a. ”de regler efter vilka församlingarna och stiftet samt organen på den nationella nivån ska fullgöra sina uppgifter”. Vidare sägs i 10 kap. 2 a § att kyrkomötets bestämmelser ska ingå i kyrkoordningen om inte särskilda skäl talar mot detta. I förarbeten till den bestämmelsen angavs att det som inte skulle ingå i kyrkoordningen var ”mer detaljerade bestämmelser som avser Kyrkomötets eget arbete och den närmare organisationen på nationell nivå”, *Styra och leda* (Svenska kyrkans utredningar 2008) s. 259. Detta kan ses samman med vad som sägs om arbetsordningen i kyrkoordningskommentaren till 11 kap. 23 § i Centralstyrelsens kyrkoordningsskrivelse till 1999 års kyrkomöte (CsSkr 1999:3). Där anges att kyrkoordningen innehåller de grundläggande bestämmelserna om kyrkomötet men att det också behövs ”mer detaljerade bestämmelser om Kyrkomötets arbetsformer” i en särskild arbetsordning.

När det gäller närmare bestämmelser som kyrkostyrelsen får utfärda med stöd av bestämmelser i kyrkoordningen står det klart att kyrkostyrelsens bestämmelser inte kan gå utöver det som föreskrivs i kyrkoordningen. Det sägs i 10 kap. 2 § att kyrkostyrelsen får utfärda just närmare bestämmelser på områden där kyrkomötet ska utfärda bestämmelser och när detta särskilt anges i kyrkoordningen. De formella förutsättningarna är annorlunda men det kan ändå vara rimligt att se arbetsordningen, dess ställning och relation till kyrkoordningen, på ett i huvudsak motsvarande sätt som kyrkostyrelsens närmare bestämmelser.

1.5 Överväganden och förslag

Presidiets förslag: Det ska finnas en grundläggande bestämmelse i kyrkoordningen om tematiska kyrkomötessammanträden.

Vidare ska det i kyrkomötets arbetsordning införas bestämmelser som gör det möjligt att, efter beslut av kyrkomötet, hålla tematiska kyrkomötessammanträden med av kyrkomötet beslutat tema. Vid tematiska kyrkomöten ska motionsrätten vara begränsad.

Ändrade bestämmelser: 11 kap. 10 § kyrkoordningen samt 1 kap. 4 § och 5 kap. 1 § kyrkomötets beslut (SvKB 1999:3) om arbetsordning för kyrkomötet.

Nya bestämmelser: 1 kap. 3 a och 3 b §§ kyrkomötets beslut (SvKB 1999:3) om arbetsordning för kyrkomötet.

1.5.1 Tematiska kyrkomötessammanträden som en reguljär ordning

När 2017 års kyrkomöte behandlade presidiets skrivelse PSkr 2017:1 Kyrkomötets arbetsformer blev beslutet såvitt gällde förslaget om tematiska kyrkomöten en särskild och tidsbegränsad arbetsordning. Tidsbegränsningen innebar att den särskilda arbetsordningen gällde fram till och med 2021. Den tidsbegränsade arbetsordningen låg till grund för att ett tematiskt kyrkomöte kunde genomföras 2019. Avsikten var att det skulle hållas ett tematiskt kyrkomötessammanträde även 2021. Den pandemi som härjade medförde att det inte gick att fullfölja det som var planerat.

Eftersom den tidsbegränsade arbetsordningen inte längre gäller är det nödvändigt att på nytt ta ställning till frågan om det ska vara möjligt att genomföra tematiska kyrkomötessammanträden. Det var tänkt att det vid detta tillfälle skulle finnas mer erfarenhet av tematiska sammanträden att bygga på. När det inte blev på det sättet skulle ett tänkbart alternativ kunna vara att förlänga tiden för den tillfälliga arbetsordningens giltighet. Vi menar dock att detta inte är den bästa lösningen. Det kan konstateras att den utvärdering som genomfördes efter det tematiska kyrkomötessammanträdet 2017 visar på ett starkt stöd för att det ska genomföras fler tematiska sammanträden. Det var sammantaget 75 procent av dem som svarade på enkäten som ville att fler tematiska kyrkomötessammanträden ska genomföras. Till detta starka stöd vid utvärderingen kommer, att vårt förslag innebär att det är kyrkomötet som helt och fullt förfogar över beslutet om ett tematiskt kyrkomötessammanträde ska genomföras.

Våra överväganden leder således fram till att det bör införas bestämmelser som gör tematiska kyrkomötessammanträden till en reguljär möjlighet. När 2017 års kyrkomöte fattade sitt beslut var det bara fråga om bestämmelser som avsåg kyrkomötets arbetsordning. Vi ser skäl för att det även bör finnas en bestämmelse i kyrkoordningen som avser tematiska sammanträden. I kyrkoordningen framträder kyrkomötet enbart som ett beslutande organ. Den funktionen ska kyrkomötet ha även när det genomförs tematiska kyrkomötessammanträden. Samtidigt är tematiska kyrkomötessammanträden en särskild form för kyrkomötenas sammanträden som bör framgå av de grundläggande bestämmelser om kyrkomötet som finns i kyrkoordningen. Hur regleringen i kyrkoordningen bör utformas återkommer vi till i det följande.

Vi föreslår att en motsvarande bestämmelse som fanns i den särskilda arbetsordningen om att tematiska kyrkomötessammanträden får hållas tas in i en ny 1 kap. 3 a § i kyrkomötets arbetsordning. Därmed står det klart att tematiska sammanträden är en reguljär form för kyrkomötets arbete. Det finns inte skäl att närmare reglera när sådana sammanträden ska hållas. Hur beslut ska fattas om detta återkommer vi till i avsnitt 1.3.3 nedan.

1.5.2 Begränsad motionsrätt

I 11 kap. 10 § kyrkoordningen sägs att kyrkomötet ska besluta i ärenden som har väckts av en ledamot eller en biskop genom en motion. På detta sätt kan sägas att motionsrätten är given i kyrkoordningen. Det sägs inget direkt om vad motioner får avse, men det ligger i sakens natur att det gäller allt sådant som kyrkomötet kan fatta beslut om. Före relationsändringen år 2000 angavs i 29 kap. 10 § kyrkolagen (1992:300) att kyrkomötet skulle behandla kyrkliga ärenden som hade väckts genom en motion av en ledamot eller en biskop. Vad som rymdes i begreppet ”kyrkliga ärenden” var inte närmare reglerat och ibland omtvistat. En viss praxis hade dock utvecklats i fråga om vilka ämnen som låg inom kyrkomötets kompetens att ta upp. När kyrkoordningen tillkom kunde inte samma reglering gälla. Det kan snarast sägas att det förhållandet att kyrkomötet behandlar ett visst ärende visar att det är ett kyrkligt ärende. Detta hindrar inte att det kan finnas olika syn på vad kyrkomötet bör ta upp för ärenden.

Bestämmelserna om att kyrkomötet *ska* behandla ärenden som väckts av en ledamot eller en biskop genom en motion får anses innebära en motsvarande motionsrätt för ledamöter och biskopar. Den motionsrätten avser att väcka motioner i alla frågor där kyrkomötet kan fatta beslut.

Om samma rätt att väcka motioner i alla frågor ska gälla vid tematiska kyrkomötessammanträden som vid sammanträden i övrigt, kommer inte det tema som ska behandlas att ges tillräcklig tid. Det tänkbara alternativet, att förlänga sammanträdes-tiden när ett tematiskt sammanträde ska hållas, menar vi inte är aktuellt. Det skulle medföra påtagligt ökade kostnader och svårigheter för ett antal ledamöter att delta i sammanträdet. Utvärderingen av det tematiska kyrkomötessammanträdet 2017 ger också ett tydligt stöd för att göra en nödvändig begränsning av motionsrätten vid tematiska sammanträden. Vi menar att det ska finnas bestämmelser som begränsar i vilken utsträckning motioner ska få väckas vid ett tematiskt kyrkomötessammanträde. Eftersom det är en bestämmelse som primärt riktar sig till dem som får väcka motioner menar vi att bestämmelsen bör gälla detta och inte som vid kyrkomötets sammanträde 2017 vilka motioner som kyrkomötet ska ta upp till behandling. I praktiken innebär detta inte någon skillnad. Det blir en fråga för ordföranden att bedöma om en viss motion får väckas och ytterst för kyrkomötet att besluta vad som ska gälla enligt 5 kap. 1 § i arbetsordningen.

Det är tänkbart med en ordning som innebär att samma rätt att väcka motioner skulle gälla vid alla kyrkomötessammanträden men att kyrkomötet bara skulle behandla dem som avsåg en skrivelse från kyrkostyrelsen eller det för sammanträdet fastställda temat. Behandlingen av resterande motioner skulle då kunna skjutas upp till kommande år. Vi menar att den ordningen inte ska införas. Nya förhållanden kan medföra att en tidigare väckt motion inte är relevant på samma sätt som tidigare och det står varje ledamot och biskop fritt att lämna en motion som inte fått väckas till det tematiska sammanträdet, till ett framtida sammanträde.

Motionsrätten är reglerad i 11 kap. 10 § kyrkoordningen. Då vårt förslag om tematiska kyrkomötessammanträden innebär en begränsning i denna rätt, bör det i paragrafen anges att det finns särskilda bestämmelser i kyrkomötets arbetsordning om vad som gäller vid ett sådant sammanträde. På så sätt kommer det att framgå av kyrkoordningen att det kan hållas tematiska sammanträden även om den närmare regleringen finns i arbetsordningen. Samtidigt erinras om att motionsrätten berörs av den särskilda regleringen i arbetsordningen.

Vi föreslår att en motsvarande bestämmelse som den som fanns i 2 § i den särskilda arbetsordningen ska utgöra en ny 1 kap. 3 a § i kyrkomötets arbetsordning. Det innebär

att det vid ett tematiskt kyrkomötessammanträde bara får väckas motioner som antingen berör det eller de särskilda ämnen som kyrkomötet ska behandla eller har inlämnats med anledning av en skrivelse från kyrkostyrelsen. Det kan noteras att det inte finns några bestämmelser som begränsar rätten för kyrkostyrelsen att väcka ärenden genom skrivelser. Samtidigt får förutsättas att det inte avges skrivelser som avser ärenden av mer omfattande karaktär och som medför risk för att sammanträdet tema ska komma i skymundan.

1.5.3 Beslut om tematiska kyrkomötessammanträden

För att ett tematiskt kyrkomötessammanträde ska få ordnas bör det krävas ett särskilt beslut av kyrkomötet. Vi menar att det bör vara presidiet som har initiativrätten i frågan om det ska genomföras ett tematiskt sammanträde och om vad ett sådant ska behandla. Ett förslag i enlighet med detta finns i nya 1 kap. 3 b § i arbetsordningen.

När presidiet lägger fram förslag om att ett tematiskt kyrkomötessammanträde ska hållas och om vad som ska vara temat behöver detta ha en förankring hos nomineringsgrupperna, biskoparna och kyrkostyrelsen. I den särskilda arbetsordningen fanns bestämmelser om samråd från presidiet sida med de nämnda parterna i kyrkomötets arbete före beslut om det eller de ämnen som skulle behandlas vid ett tematiskt kyrkomötessammanträde. Någon särskild reglering av det nödvändiga samrådet behövs inte när det är kyrkomötet som fattar beslut om tema. Däremot är det självklart att presidiet inför att initiativ tas, samråder med dem som är närmast berörda och på så sätt förankrar sitt förslag.

Det krävs förberedelsearbete av olika slag för att genomföra ett tematiskt kyrkomötessammanträde. Beslut om när ett sådant sammanträde ska hållas kan därför behöva fattas i god tid innan det genomförs. Samtidigt är det enligt presidiet rimligt att kyrkomötet även i ett relativt sent skede ska kunna besluta om detta. Vi föreslår därför att ett sådant beslut får fattas av kyrkomötet senast året innan det tematiska sammanträdet ska hållas. Det bör dock finnas utrymme att fatta beslut tidigare och den bestämmelse vi föreslår ger möjlighet till det.

Det är sannolikt och rimligt att temat för ett kyrkomötessammanträde beslutas vid samma tillfälle som beslutet om att ett tematiskt sammanträde ska genomföras. Även i detta fall bör dock en flexibilitet finnas så att dessa två beslut kan fattas vid olika tillfällen om det av något skäl bedöms lämpligt.

Det saknas skäl att närmare reglera *när* under mandatperioden som ett tematiskt kyrkomötessammanträde ska äga rum och med vilken frekvens sådana sammanträden ska hållas. Det är naturligt att det i första hand blir fråga om andra eller tredje året under en mandatperiod. Första året under en mandatperiod kan det vara rimligt att ett nyvalt kyrkomöte med ett antal nya ledamöter har ett reguljärt sammanträde. Detsamma men av andra skäl får också anses gälla för det sista sammanträdet under en mandatperiod. Det finns dock goda skäl att lämna öppet för framtida kyrkomöten att utifrån gjorda erfarenheter fatta beslut om vad som ska gälla.

Vi återkommer i den andra delen av skrivelsen med förslag om tematiskt kyrkomötessammanträde innevarande mandatperiod.

Ett par mindre justeringar

Efter att kyrkomötet 2017 hade fattat beslut om en särskild arbetsordning kom det att under en fyraårsperiod finnas två arbetsordningar för kyrkomötet. Därför ändrades i 1 kap. 4 § i den sedan tidigare och fortfarande gällande arbetsordningen ordet ”arbetsordningen” till det obestämda och därmed också mindre precisa ”arbetsordning”. På

motsvarande sätt infördes ”arbetsordning” i 5 kap. 1 §. När bara en arbetsordning ska finnas bör i båda fallen en återgång göras till det tydligare ”arbetsordningen”.

PSkr 2022:1

1.6 Ikraftträdande

Förslagen föreslås träda i kraft omedelbart när kyrkomötet har fattat beslut. Som framgår av skrivelsens andra del föreslår presidiet att kyrkomötet redan innevarande år ska besluta att 2024 års kyrkomöte ska vara tematiskt och att temat då ska vara *Kyrkan i det offentliga rummet*. För att göra det möjligt behöver de föreslagna ändringarna i kyrkoordningen och i kyrkomötets arbetsordning träda i kraft omedelbart.

Det bedöms inte nödvändigt med några särskilda övergångsbestämmelser.

1.7 Konsekvenser för barn

Förslagen bedöms inte medföra några direkta eller indirekta konsekvenser för barn.

1.8 Kommentar till bestämmelserna i kyrkoordningen

11 kap.

10 §

Ett nytt *andra stycke* har införts med en hänvisning till att det i kyrkomötets arbetsordning finns särskilda bestämmelser om tematiska kyrkomötessammanträden. Genom hänvisningen klargörs dels att det finns en särskild form av kyrkomötessammanträden som benämns ”tematiska”, dels att det som annars gäller enligt paragrafen inte fullt ut gäller vid sådana kyrkomötessammanträden. Av nya 1 kap. 3 a och 3 b §§ i kyrkomötets arbetsordning framgår närmare vad som då gäller, bl.a. att motionsrätten är begränsad i vissa avseenden.

1.9 Kommentar till bestämmelserna i kyrkomötets arbetsordning

1 kap.

3 a §

Övervägandena finns i avsnitt 1.5.2.

3 b §

Övervägandena finns i avsnitt 1.5.3.

4 §

I paragrafen har ordet ”arbetsordning” ändrats från obestämd form till det mer precisa ”arbetsordningen”, då det numera endast finns en arbetsordning för kyrkomötet.

Övervägandena finns i avsnitt 1.5.3.

5 kap.

1 §

Se kommentaren till 1 kap. 4 §.

2 Ett tematiskt kyrkomöte 2024

2.1 Presidiets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att

1. år 2024 genomföra ett tematiskt kyrkomötessammanträde,
2. temat för det tematiska kyrkomötessammanträdet 2024 ska vara *Kyrkan i det offentliga rummet*.

2.2 Tematiskt kyrkomötessammanträde 2024

Presidiets förslag: År 2024 ska det genomföras ett tematiskt kyrkomötessammanträde.

Mot den i skrivelsens första del redovisade bakgrunden och under förutsättning att övriga förslag i denna skrivelse som möjliggör tematiska kyrkomötessammanträden beslutas av kyrkomötet, föreslår vi att kyrkomötet 2024 ska genomföras som ett tematiskt kyrkomötessammanträde.

Nedan redovisas våra överväganden när det gäller tema för ett sådant kyrkomötessammanträde.

2.3 Tema vid tematiskt kyrkomötessammanträde 2024

2.3.1 Bakgrund

Som redovisats ovan biföll kyrkomötet 2019 presidiets förslag att, under förutsättning att det skulle komma att genomföras ett tematiskt kyrkomöte 2021, temat skulle vara *Kyrkan i det offentliga rummet*.

Presidiet anförde då att detta tema ger kyrkomötet möjlighet att reflektera över Svenska kyrkans identitet och uppdrag i det svenska samhället. Det handlar om identiteten utifrån att vara den till numerären största civilsamhällesorganisationen, men också utifrån att vara en evangelisk-luthersk kyrka, där församlingens grundläggande uppgift syftar till att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas.

Vidare framhölls att Lutherska världsförbundets (LVF) studiedokument *Kyrkan i det offentliga rummet*¹ från 2016, som handlar om kyrkans uppdrag i samhället utifrån den lutherska tvåregementsläran, skulle kunna utgöra ett inspirationsmaterial och underlag för rådslag som förberedelse inför det tematiska kyrkomötet.

Närmare om skälen bakom det föreslagna temat och tänkbara perspektiv

Av skrivelsen till kyrkomötet 2019 framgår att det fanns många skäl bakom det föreslagna temat *Kyrkan i det offentliga rummet*. Presidiet konstaterade att flera av delmålen i kyrkostyrelsens långsiktiga målbilder 2030, vilka fanns med i kyrkostyrelsens skrivelse Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2020–2022 (KsSkr 2019:1), anknöt till kyrkans roll och uppdrag i det offentliga rummet.

Ett av delmålen är att den nationella nivån ska stärka och stödja församlingarnas förmåga att fullgöra sitt diakonala uppdrag med särskild inriktning på barns och ungas utsatthet. För att församlingen ska kunna utvecklas och verka i samhället utifrån sina

¹ Dokumentet nås via följande länk: www.svenskakyrkan.se/nyheter/ny-rapport-om-kyrkan-i-det-offentliga-rummet.

egna drivkrafter och värden behöver den vara medveten om och tydlig med sin identitet och klar över hur den tolkar det diakonala uppdraget.

Andra delmål talar om att Svenska kyrkan ska vara erkänd part i samhällets utveckling.

Ytterligare andra delmål betonar strategiska insatser för att verka för sammanhållning mellan grupper i samhälle och kyrka.

Presidiet konstaterade vidare i skrivelsen 2019 att förväntningarna är stora på det civila samhällets organisationer när det gäller insatser för att möta utmaningar i välfärden. Det finns också en identifierad betoningsförskjutning från att erkänna civilsamhällesorganisationers självständiga och oberoende roll att finnas, verka och vara en kritisk röst, till att alltmer efterfrågas som utförare av uppdrag för det offentliga i ett kontraktförhållande. Tendensen är också att civilsamhällets organisationer förväntas möta och lindra social utsatthet hos specifika grupper, som av olika skäl inte omfattas av de offentliga välfärdssystemen. I sammanhanget framhölls att Svenska kyrkan, som civilsamhällesaktör med sin rikstäckande organisation, har en unik ställning med möjlighet att skraddarsy sociala insatser utifrån identifierade behov i den lokala kontexten och bidra till sociala innovationer, som kan skalas upp och spridas.

Under rubriken ”Svenska kyrkan och social sammanhållning” noterade presidiet att Svenska kyrkans församlingar har potential att bidra till social sammanhållning och gränsöverskridande gemenskaper, vilket märktes inte minst i samband med den stora flyktinginströmningen 2015.

Församlingarna är väsentliga kulturaktörer i de lokala sammanhangen, vilket också uppmärksammades i presidieskrivelsen. I Svenska kyrkans församlingar möts människor för att sjunga i kör, här erbjuds kulturupplevelser med kyrkorummet som inramning och det är ofta församlingens musiker, som bidrar med kulturinslag vid sammankomster i det lokala kulturlivet. Uppdraget för arbetet med kultur på Svenska kyrkans nationella nivå beskrivs i kyrkoordningen som att verka för ett rikt och mångfaldigt kulturliv som främjar dialogen mellan religion och livstolkning och av kyrkostyrelsen som en del av Svenska kyrkans strategi för att utveckla och stärka kontakterna med kyrkans omvärld.

Presidiet konstaterade också att Svenska kyrkan efterfrågas när det gäller att bidra till den existentiella hälsan bland befolkningen i en tid då den psykiska ohälsan är utbredd bland yngre och äldre, och lyfte fram att Svenska kyrkans miljöer har potential att vara platser där människor finner gemenskap och sammanhang och där det ges möjlighet till livsnära samtal och själavård.

I skrivelsen 2019 nämndes också några tänkbara perspektiv på det föreslagna temat: En mångfaldig kyrka i ett mångfaldigt samhälle, Att vara kyrka i olika samhällskontexter, Samhällsanalys och samhällsaktörskap som konsekvens av kristen tro, Arbeta med teologi som samhällsresurs, Mänskliga rättigheter och Agenda 2030 som ”teologiska redskap”, Kyrkan som välfärdsaktör, Svenska kyrkans potential att bidra till inkludering och sammanhållning, Svenska kyrkans bidrag till existentiell hälsa.

För en utförligare redogörelse av det föreslagna temat hänvisar vi till presidiet skrivelse till 2019 års kyrkomöte.

2.3.2 Överväganden och förslag

Presidiets förslag: Temat för det tematiska kyrkomötessammanträde 2024 ska vara *Kyrkan i det offentliga rummet*.

Förslaget om tema som vi lämnade till kyrkomötet 2019 fick också stöd av kyrkomötet. Såväl temat som motiven för det, som översiktligt presenterats här, har enligt vår mening alltfjämt aktualitet.

Lutherska världsförbundets studiedokument *Kyrkan i det offentliga rummet* har betydelse för hur vi idag ska förstå kyrkans roll i offentligheten och kan, enligt vår mening, fortfarande tjäna som ett gott underlag och inspirationsmaterial inför ett tematiskt kyrkomöte med samma tema. Studiedokumentet behandlar kyrkans uppdrag i samhället utifrån den lutherska tvåregementsläran och den distinktion som där görs mellan det världsliga och det andliga regementet.

Dopets och nattvardens gåvor är grunden för och stärker kyrkan som Guds Ords gemenskap. Tillsammans pekar de mot kyrkans grundläggande kallelse, det vill säga hennes mångsidiga missionsuppdrag: förkunnelse, profetisk diakoni och opinionsarbete. Kyrkans röst är en nödvändig del i det offentliga rummet. De olika kontexterna att tala och handla offentligt – i kyrkan och i samhället i stort – behöver noggrant skiljas från och stå i relation till varandra. I det avseendet kan tvåregementsläran som utvecklats i den lutherska traditionen vara vägledande.²

Studiedokumentet ställer frågor om vad distinktionen innebär för lutherska kyrkor idag när de verkar i det offentliga rummet.

Vad är då kyrkans särskilda kallelse i politiken och i det offentliga rummet utifrån distinktionen mellan de två regementena? För det första måste kyrkor protestera när man gör politik av religion och religion av politik. Att använda religion och politik som instrument är en förvanskning och ett svek mot de båda regementenas innebörd och funktion och kan vara skadligt för hela samhället. För det andra måste kyrkor värna om distinktionen mellan statlig myndighetsutövning och religion – både i sin egen maktutövning och i myndigheternas rättmätiga maktutövande. För det tredje behöver kyrkor noga följa politiken och själva engagera sig där så krävs utifrån den förståelse de har om att Guds rättvisa och nåd är en konkret verklighet i samhället. För det fjärde behöver kyrkor se det offentliga rummet som en plats där de lever tillsammans med människor som inte delar samma tro och övertygelse. På den platsen har mänskliga rättigheter öppnat vägen för ett gemensamt språk. Tack vare mänskliga rättigheter kan vi utifrån en gemensam grund ta itu med globala utmaningar tillsammans.³

I studiedokumentet lyfts också fram fem exempel som i korta drag visar på betydelsen av ett konsekvent och långsiktigt engagemang i det offentliga rummet.

Det första exempel som nämns är *engagemang för människor som befinner sig på flykt*, ett exempel som i högsta grad fortfarande är aktuellt 2022 och dessvärre torde vara det även 2024.

² Kyrkan i det offentliga rummet – Ett studiedokument av Lutherska världsförbundet, sid. 22

³ Kyrkan i det offentliga rummet – Ett studiedokument av Lutherska världsförbundet, sid. 26

Det andra exemplet är *engagemang för att överbrygga exkludering*. I studiedokumentet lyfts fram att frågan om att bekämpa rasism i alla former har varit, och fortsätter vara, viktig för lutherska kyrkor. Med skärpt uppmärksamhet på synliga och dolda exkluderingsmekanismer visar lutherska kyrkor på andra former av exkludering och kämpar för rättvisa relationer.

Engagemang för jämställdhet mellan könen är det tredje exemplet som ges i studiedokumentet. Här lyfts arbete för kvinnors rättigheter och det ständigt pågående arbetet att göra det möjligt för kvinnor och ungdomar att vara medbestämmande i sina gemenskaper. Att kvinnor ska få prästvigas nämns också som en väsentlig del av de ekklesiologiska reflektionerna inom LVF.

Som fjärde exempel nämns *engagemang för klimaträttvisa*, något som bland annat tagit och tar sig uttryck i att LVF, tillsammans med sina ekumeniska och mångreligiösa samarbetspartners, ständigt och outtröttligt har arbetat för att öka medvetenheten om klimatförändringarnas negativa ekologiska och sociala påverkan.

Det femte och sista exempel är *engagemang för fredliga interreligiösa relationer*. Att sammanföra människor med olika trosuppfattningar för att fördjupa ömsesidig förståelse och att verka tillsammans i viktiga frågor av gemensamt intresse är ett påtagligt exempel på vittnesbörd i det offentliga i en värld som präglas av motsättningar och stridigheter också i religiösa gemenskaper.

I kyrkostyrelsens skrivelse Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2023–2025 (KsSkr 2022:1) synliggörs, i likhet med den motsvarande skrivelse till kyrkomötet 2019, på flera sätt kyrkans roll i det offentliga rummet. Kyrkostyrelsen framhåller, mot bakgrund av pandemin och Rysslands invasion av Ukraina, att i kristider kommer existentiella frågor upp till ytan. Den kristna tron visar på ett hopp som frigör handlingskraft och skapar mening och gemenskap, inte minst i tider av osäkerhet och missmod.

Svenska kyrkans medverkan i det offentliga är en teologiskt motiverad tjänst i och till samhället och världen. Det är en del av vår gudstjänst och tjänst åt människor. I denna tid uppmärksammar vi särskilt gott förvaltar-
skap för hållbarhet och skapelsens återupprättelse.

Kyrkostyrelsen konstaterar vidare att trossamfundens bidrag och verksamhet efterfrågas alltmer och i samhället, inte minst de diakonala och själavårdande bidragen.

Svenska kyrkan har en rikstäckande närvaro och en bred kontaktyta genom församlingarna. Avgörande för framtiden är att evangelium förkunnas i ord och handling så att den kristna tron får större utrymme i människors liv samt i kultur- och samhällssamtalet.

Det vi 2019 anförde om förväntningarna på civilsamhällets aktörer gäller fortfarande och har ytterligare stärkts. Inte minst tydligt har detta blivit under pandemin då Svenska kyrkan tillsammans med andra bidragit med viktiga insatser. Svenska kyrkan var t.ex. en av de organisationer som beviljades statsbidrag för arbete med socialt särskilt utsatta under 2021. Svenska kyrkan har också gjort betydelsefulla insatser när det gäller mottagandet av flyktingar från kriget i Ukraina. Tendensen att det allmänna har en förväntan på att civilsamhällets organisationer ska bidra i att möta och lindra social utsatthet hos specifika grupper, som av olika skäl inte omfattas av de offentliga välfärdssystemen, har stärkts.

Församlingarna är också fortsatt betydelsefulla kulturaktörer i det lokala sammanhanget och Svenska kyrkan har fortfarande en viktig roll att fylla när det gäller att bidra till den existentiella hälsan bland befolkningen i en tid då den psykiska ohälsan är utbredd.

Den digitalisering av samhället som nu har pågått under en längre tid men, inte minst till följd av pandemin, har accentuerats under de senaste åren, har visat på ett perspektiv som skulle kunna beskrivas som kyrkan i det *digitala* offentliga rummet. Många församlingar och pastorat, liksom stiftet och den nationella nivån, har en ambition att upprätthålla en relevant närvaro på internet och att bygga relationer i olika sociala medier. Som kyrka vill vi finnas där människor är och de digitala kontakt-ytorna blir allt viktigare.

Sammantaget anser vi att många goda skäl talar för att temat för ett tematiskt kyrkomötessammanträde 2024 ska vara *Kyrkan i det offentliga rummet*.

Bilaga Kyrkomötet, sammanträdesplan 2019 session 1

PSkr 2022:1
Bilaga

uppdaterad 16 september 2019

Kyrkomötet, sammanträdesplan 2019 session 1

	Tisdag 1/10	Onsdag 2/10	Torsdag 3/10	Fredag 4/10
8.00	8.00 Mötetsbyråns öppnar för registrering, Uppsala Konsert & Kongress (UKK)	8.00 Morgonmässa i domkyrkan, ärkebiskopen	8.15 Morgonmässa på UKK, sal B, biskop Martin Modéus	8.00 Morgonmässa i domkyrkan, domprost Annica Anderbrant
9.00	10.30 Gruppmöten	9.00 Tema, block 2 Föreläsning David Thurfjell Panelsamtal Dialogforum	9.00 Gruppmöten	9.00 Gruppmöten
10.00				
11.00			10.30 Utskottsarbete	10.30 Utskottsarbete
12.00	12.00 Lunch, UKK	12.00 Gruppmöten	12.30 Lunch, UKK	12.30 Lunch, UKK
13.00		13.00 Lunch, UKK		
14.00	14.00 Mässa i domkyrkan, biskop Thomas Petersson	14.00 Utskottsarbete (t.o.m. 18.00)	13.30 Tema, block 3 Valbara seminarier	13.30 Tema, block 4 eller utskottsarbete
15.00	Direkt därefter: Kyrkomötets inledning, hälsningsanföranden.			15.00-ca 15.30 Avslutning, plenisalen. Kyrkomötet ajourneras
16.00				
17.00	17.00 Anmälan av ärenden, fylfnadsval, plenisalen, UKK			
18.00	17.45 Tema, block 1 Tal av ärkebiskopen, kulturprogram		17.30 Middag, UKK	
19.00	19.00 Middag, UKK		18.30 Utskottsarbete Utskottet bestämmer sluttiden	
20.00	19.45 Utskottsarbete Utskottet bestämmer sluttiden	19.30 Stiftsmyndigheter (inbjudan kommer från stiftet)		
21.00				

Färgkod

Utskottsarbete, UKK

Möte med nomineringsgrupperna, UKK

Plenilsession 1 = stora salen, UKK, ingång från plan 6

Domkyrkan

Tid för tema, UKK

Kyrkomötet, sammanträdesplan 2019 session 2

uppdaterad 16 september 2019

	Söndag 17 nov	Måndag 18 nov	Tisdag 19 nov	Onsdag 20 nov
8.00		8.00 Morgonmässa i domkyrkan, biskop Åke Bonnier	8.15 Morgonmässa i sal B, UKK, biskop Eva Nordung Byström	
9.00		9.00 Kyrkomötets förhandlingar återupptas. Arbetsplenium, plenisalen	9.00 Gruppmöten	8.30 Gruppmöten
10.00			10.30 Arbetsplenium, plenisalen	10.00 Arbetsplenium, plenisalen
11.00				11.00 Tema, block 6 Avslutande panelsamtal
12.00		12.30 Lunch, UKK	12.30 Lunch, UKK	12.00 Lunch, UKK
13.00				13.00 Arbetsplenium och avslutning
14.00	14.00 Mötessbyrån öppnar Uppsala Konsert & Kongress (UKK)	14.00 Arbetsplenium, plenisalen	14.00 Arbetsplenium, plenisalen	14.30– Mässa i domkyrkan, biskop Karin Johansson
15.00	Söndag eftermiddag: tid för gruppmöten, UKK. Grupperna bestämmer start- och sluttid. Rekommenderad starttid kl 15. Grupperna kallar.	15.00 Tema, block 5 Stiftsvisa seminarier med utgångspunkt i en text från biskopsmötet om lärande och undervisning		
16.00			17.45 Utdelning av kulturstipendier och kulturpris	
17.00				
18.00		18.00 Middag, UKK	18.30 Buffé, UKK	
19.00	19.00 Gruppmiddagar	19.00 Arbetsplenium, plenisalen	19.30 Arbetsplenium, plenisalen	
20.00		Arbetsdagen slutar vid obestämd tid beroende på arbetsplanen	Arbetsdagen slutar vid obestämd tid beroende på arbetsplanen	
21.00				

Färgkod

Plenisal session 2 = sal D på UKK (entréplanet).

Möte med nomineringsgrupperna, UKK

Domkyrkan

Tid för tema, UKK

Utdrag ur presidiets protokoll

PSkr 2022:1

Utdrag ur protokoll fört vid presidiets sammanträde den 17 juni 2022.

Närvarande: Karin Perers, Levi Bergström och Carina Etander Rimborg.

Presidiet beslutade

att till kyrkomötet lämna skrivelsen PSkr 2022:1 Tematiska kyrkomötessammanträden